

економічного простору не можуть не впливати на стан бухгалтерського обліку та бухгалтерської науки. А також диктують нові можливості розвитку та модернізації професії бухгалтера.

Список використаних джерел

1. Радівілова Г., Спільник І. QR-кодування в обліку та управлінні активами підприємства: переваги та перспективи використання. Цифрова економіка: тренди та перспективи : матеріали Міжнародної науково-практичної конференції URL: <http://dspace.tneu.edu.ua/handle/316497/>

2. Про схвалення Концепції розвитку цифрової економіки та суспільства України на 2018-2020 роки та затвердження плану заходів щодо її реалізації: Розпорядження Кабінету Міністрів від 17.01.2018 № 67-р / Верховна Рада України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show>. (дата звернення 12.05.2019).

Юношев С.Ю.

здобувач вищої освіти групи Б-4/1,
обліково-фінансовий факультет,

спеціальність 071 «Облік і оподаткування»

Науковий керівник:

канд. екон. наук, доцент Чебан Ю.Ю.

Миколаївський національний аграрний університет

Миколаїв

ПОРЯДОК ПРОВЕДЕННЯ АУДИТУ ПОДАТКУ НА ДОДАНУ ВАРТІСТЬ

Податок на додану вартість (далі за текстом – ПДВ) є доміантним непрямим податком, який надходить до бюджету, та виконує яскраво виражену фіскальну функцію.

Необхідність здійснення аудиту податку на додану вартість полягає в тому, що він є одним з основних джерел надходження до бюджету, тому слід приділяти велике значення правильності його нарахування й сплати. Також контролюючі органи приділяють цьому податку великого значення, оскільки встановлено фінансові санкції за неправильне нарахування податку, є суттєвими та можуть за таких умов погіршити фінансовий стан підприємств. Натомість суб'єкти господарювання найчастіше намагаються мінімізувати розмір податків, тому аудит розрахунків за ПДВ надає впевненості управлінському персоналу в правильності податкового менеджменту підприємства.

Усе вищезазначене визначає актуальність теми дослідження в умовах розвитку ефективної системи оподаткування та стабілізації фінансової політики підприємств.

Питання податкового аудиту нарахування та сплати податку на додану вартість широко обговорюють в своїх працях вітчизняні науковці і практики Дема Д.І. [1], Логвінова К.Ю. [2], Меліхова Т. [3], Петрик О.А. [4] та інші.

Так, метою аудиту розрахунків з ПДВ є оцінювання аудитором відповідності розрахунків по ПДВ нормативним документам, які регламентують порядок їх нарахування та сплати до державного бюджету України. Отже, основною метою аудиту розрахунків з бюджетом з податку на додану вартість є встановлення повноти нарахування і сплати податку та достовірності відображення відповідних показників у податковій та фінансовій звітності.

Головними завданнями аудиту розрахунків з ПДВ є детальна перевірка правильності нарахування податку та своєчасності його сплати до бюджету, перевірка наявності та правильності документального підтвердження розрахунків; підтвердження перевіреної інформації висновком, підтвердження правильності ведення обліку за цими розрахунками, правильності заповнення звітності та відповідності даних облікових реєстрів даним податкової звітності.

Так, під час перевірки податкового зобов'язання необхідно перевірити правильність визначення податкового зобов'язання з ПДВ за операціями з продажу основних засобів, нематеріальних активів та товарно-матеріальних цінностей; перевірити дату виникнення права на податкове зобов'язання з ПДВ та правильність відображення його у бухгалтерському обліку; перевірити правильність коригування податкового зобов'язання з ПДВ; провести звірку з даними бухгалтерського обліку та реєстром виданих та отриманих податкових накладних. Перевірка податкового кредиту з ПДВ, як правило, включає перевірку правильності включення суми ПДВ до податкового кредиту; перевірку визначення дати виникнення права на податковий кредит з ПДВ та правильність відображення його в бухгалтерському обліку; перевірку включення в податковий кредит сум ПДВ з придбання основних засобів, нематеріальних активів та товарно-матеріальних цінностей; перевірку правильності коригування податкового кредиту з ПДВ; звірку з даними бухгалтерського обліку та реєстром виданих та отриманих податкових накладних.

Крім того, існують і завдання функціонального характеру, такі як консультування платників податку щодо нормативно-правових питань оподаткування ПДВ для своєчасних і правильних розрахунків з бюджетом, а також уникнення переplat та попередження фінансових санкцій з боку фіскальних органів держави; надання консультацій у разі встановлення порушень в оплаті податків щодо їх виправлень; допомога в організації оптимального оподаткування тощо.

У ході перевірки виділяють наступні етапи здійснення аудиту податку на додану вартість: перевірка стану організації бухгалтерського обліку податку на додану вартість (статус платника податку, облікова політика підприємства); перевірка правомірності застосування ставок ПДВ (20% або

0%) під час здійснення операцій з реалізації товарів, продукції, робіт, послуг; перевірка правильності визнання та відображення в системі бухгалтерського обліку податкового кредиту з ПДВ; перевірка правильності відображення в Декларації з ПДВ розрахунків з бюджетом за звітний період (перевірка декларації за формою та за змістом).

Основні методи та прийоми збирання аудиторських доказів для перевірки розрахунків з податку на додану вартість, як правила, зводять до таких: арифметична перевірка підрахунків точності та правильності визначення розміру податкового кредиту та податкових зобов'язань; перевірка дотримання основних облікових принципів та правил обліку розрахунків з податку на додану вартість, що надає змогу визначити дійсний стан їх обліку; запити та підтвердження для отримання у письмовому вигляді інформації від покупців, постачальників, банків, юристів з питань, які стосуються визнання складових визначення податку; документальна перевірка для підтвердження облікових записів первинними документами, встановлення їх реальності та правильності оформлення; усне опитування, анкетування керівництва підприємства, його персоналу на основі заздалегідь розроблених переліків питань з метою ознайомлення з особливостями їх роботи та виконуваних ними функцій щодо розрахунків з податку на додану вартість; перевірки по суті, які передбачають детальні перевірки записів за рахунками бухгалтерського обліку, на яких обліковуються розрахунки з податку на додану вартість підприємства; аналітичні процедури, які являють собою аналіз та оцінку отриманої інформації щодо обліку розрахунків з податку на додану вартість, вивчення найважливіших показників, які їх характеризують.

Типовими помилками під час проведення аудиту податку на додатну вартість є: не заповнені або неправильно заповнені обов'язкові реквізити первинної та зведеної документації з ПДВ; податкова накладна не зареєстрована в Єдиному реєстрі податкових накладних; податкова накладна заповнена з порушенням порядку її заповнення; не правильно розрахована сума податку на додану вартість; здійснена господарська операція не є об'єктом оподаткування, оподатковується за нульовою ставкою або звільнена від оподаткування [3] тощо.

Отже, дотримання організаційних аспектів та методології аудиту розрахунків з податком на додану вартість, дозволять аудитору провести перевірку належної якості. Результати такої перевірки мають бути насамперед корисними підприємству-клієнту для дотримання власної податкової політики та недопущення штрафних санкцій.

Список використаних джерел

1. Дема Д.І. Аудиторський контроль розрахунків за податком на додану вартість: шляхи підвищення ефективності / Д.І. Дема // Вісник ЖДТУ. - 2012. - №1(59). - С. 22-24.

2. Логвінова К.Ю. Податковий аудит нарахування та сплати податку на додану вартість / К.Ю. Логвінова // Управління ризиком. - 2011. - №19 (116). - С.74-76.

3. Меліхова Т. Концептуальний підхід щодо розвитку сучасної теорії аудиту податків / Т. Меліхова // Інституціональний вектор економічного розвитку. - 2010. - №2(1). - С.25 - 30.

4. Петрик О.А. Планування та етапи аудиту оподаткування / Е.А. Петрик // Економічні науки.- Серія «Облік і фінанси». - №9 (33) - 2012. - С.125-132.

5. Податковий кодекс України. - Режим доступу: <http://sts.gov.ua/nk/rozdil-v--podatok-na-dodanu-vartist/>.

Чебан Ю.Ю.

кандидат економічних наук, доцент,
доцент кафедри обліку і оподаткування
Миколаївський національний аграрний університет
м. Миколаїв

ВІДПУСТКА ПІД ЧАС КАРАНТИНУ: ЗАКОНОДАВЧО-НОРМАТИВНІ АСПЕКТИ

Введення карантинних заходів на території України через розповсюдження вірусу COVID-19 серед безлічі проблемних питань нараховує облікові питання з надання відпустки працівникам підприємств.

Отже, незважаючи на карантин, який ввели в Україні з 12 березня, працівники мають право отримати оплачувану відпустку. Працівник може піти у щорічну відпустку на період карантину, проте за певних умов. По-перше, така щорічна відпустка має відповідати графіку відпусток на підприємстві. По-друге, роботодавець за загальними правилами повинен виплатити відпустку за три дні до початку відпустки.

Отримати відпустку у зручний для себе час, незалежно від графіка, мають право такі категорії громадян: особи до 18 років; люди з інвалідністю; жінки перед відпусткою у зв'язку з вагітністю та пологами або після них; жінки, які мають двох і більше дітей віком до 15 років або дитину з інвалідністю; одинока мати або батько, які самі виховують дитину; опікуни, піклувальники або інші самотні особи, які фактично виховують одного або більше дітей віком до 15 років за відсутності батьків; чоловік або дружина військовослужбовців; ветеран праці особа, яка має особливі трудові заслуги перед батьківщиною; ветерани війни, особи, які мають особливі заслуги перед батьківщиною; батьки-вихователі дитячих будинків сімейного типу. Тому, маючи невикористану відпустку, деякі громадяни можуть скористатися цим правом, однак, не всі працівники і не всі відразу.

Громадяни, які мають дітей, можуть скористатися додатковою соціальною відпусткою. Відповідно до Кодексу законів про працю така відпустка може тривати до 10 календарних днів без урахування святкових і